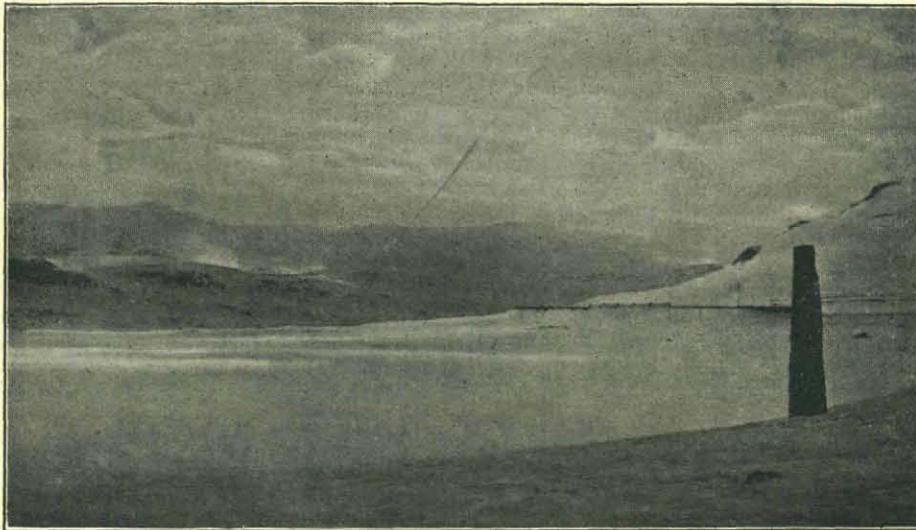


afgeschaft, maar het is niet gelukt, het parlement tot beschermingsmaatregelen te brengen. Prof. Brinkmann schatte, dat er wellicht nog een 50 paren over zouden zijn. Wordt er een in zijn winterleger ontdekt, dan ontvangt de eigenaar van het land vaak meerdere honderden kronen van „jacht” liefhebbers voor het recht, om het dier te mogen neer-



In de sneeuw bij het hoogste punt tusschen Oslo en Bergen.

schieten, wanneer het, gewekt en opgejaagd, slaapdronken uit zijn hol te voorschijn waggelt. Het onderzoek van maaginhouden heeft geleerd, dat de beer over het geheel als een vrij onschuldig dier te beschouwen is. Er zijn slechts enkele z.g. „slagbeeren”, die zich wel eens aan schapen te buiten gaan, maar deze zijn uitzonderingen.

H. C. DELSMAN.

UIT DEN VREEMDE.

DE heer H. Cleyndert, lid van het Hoofdbestuur der Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten heeft in het begin van Augustus den „Deutschen Naturschutztag” te Cassel bijgewoond. Die dag was eigenlijk een week want onze Deutsche vrienden hebben vergaderd, geredeneerd en gedebatteerd van 1 tot 6 Augustus en elkaar onverdroten hetzelfde verteld, wat wij hier ook al een dikke twintig jaar zoo af en toe te berde brengen. Voor velen onzer is het behoud van het schoone landschap en de bescherming van planten en dieren iets zoo van zelf sprekends, dat wij ons haast niet kunnen voorstellen, dat anderen er anders over denken. Maar dat is wel degelijk het geval en die anderen verwonderen zich over ons en slechts langzamerhand naderen wij elkander.

Zoo'n Congres, als dat te Cassel, is alweer een goede krachtmeter en wanneer wij de resoluties zien, die den laatsten dag zijn aangenomen, dan merken we, dat we toch al wel veel verder zijn dan twintig jaren geleden. De heer Cleyndert was zoo vriendelijk, ons de resoluties toe te zenden; we laten ze hier volgen:

1. Het Tweede Duitsche Congres voor Natuurbescherming te Cassel acht om de buitengewone beteekenis der Natuur voor alle kringen des volks een wettelijke regeling van de

voornaamste eischen van natuurbeschouwing voor geheel Duitschland dringend noodig. Het begroet als gewichtige stap in deze richting het voornemen van de Pruisische regeering om binnenkort het ontwerp van een natuurbeschermingswet bij den Landdag in te dienen.

2. Afgezien van het verlangen naar zulk een wet doet het congres het dringend verzoek, dat in de begrotingen van de verschillende landen meer als tot nu toe posten uitgetrokken worden ten behoeve van de bevordering van natuurbescherming en om de lichamen die zich er mee bezig houden in staat te stellen hun werkzaamheid ten volle te ontplooien.

3. Het Congres weet wel dat het de taak van de Overheid is, de ondernemingen te bevorderen, die de productiviteit van den bodem verhoogen, zij moet echter ook van die ondernemingen vergen, dat zij rekening houdt met de natuurbescherming. De roofbouw aan de natuur zooals die thans bedreven wordt uitsluitend om direct geldelijk voordeel is eerder vernietiging dan verhooging van een redelijke productiviteit. Hij bevordert niet het algemeen welzijn, maar brengt op den duur zelfs schade aan, ja werkt in vele opzichten vernietigend, daar hij de grondslagen aantast, waarop moet worden opgebouwd. Daarom moet deze roofbouw ter wille van het algemeen welzijn op zijn allerscherpst worden bestreden.

4. Verder vraagt het Congres medezeggenschap bij grondwerken, cultuurondernemingen en het stichten van bouwwerken van allerlei soort, die door hun ligging of omvang het landschapsbeeld ingrijpend zouden veranderen (Industrie-gebouwen, Waterkrachtwerken, bruggen, automobielen e.d.). Hiertoe is het noodig, de vertegenwoordigers van de natuurbescherming zoo spoedig mogelijk in kennis te stellen van de plannen, opdat zij tijdig hun meening kunnen kenbaar maken.

5. Een behoorlijk onderwijs in de geologische en biologische wetenschappen is een van de belangrijkste voorwaarden voor de bevordering van de beweging voor natuurbescherming. Het Congres ontwaart met bezorgdheid, dat de hogere onderwijsinrichtingen ook bij verre niet in staat zijn om dit onderricht behoorlijk te verstrekken. Daarom vraagt het een hervorming van het leerplan, waarbij rekening wordt gehouden met de beteekenis van het onderwijs in de natuurwetenschappen voor opvoeding en beschaving.

6. Ten slotte acht het Congres het noodig in het belang van de Natuurbescherming, maar ook op cultureele en sociale gronden een eind te maken aan het in het wilde weg aanleggen van bergbanen en automobielen op berghoogten. Het wenscht volgens een vast plan zoowel in het Middengebergte als in het Hooggebergte een scheiding te maken tusschen gebieden waar het snelverkeer wordt bevorderd en andere waar het niet wordt toegelaten. Het is wenschelijk om hiervoor een commissie in te stellen, samengesteld uit staatsambtenaren betrokken bij het vreemdelingenverkeer en vertegenwoordigers van vereenigingen voor behoud van natuur- en stedenschoon en voor het toeristendom.

Zoover de resultaten. Ge ziet, het spant er in Duitschland al evenzeer als bij ons. Men voelt algemeen, dat er een eind moet komen aan de vernederende conflicten tusschen cultuur en natuur, aan het onbedacht, klagelijk en onnoodig schenden en vernietigen van landschappen, die om hun schilderachtigheid en om hun planten en dieren dienen voor het geluk van het heele volk, voor de wereld veel meer waard zijn, dan zij ooit in de handen van „zakenmensen” waard zouden kunnen worden.

En hoe dikwijls wordt gezondigd uit onwetendheid. Ik zal het altijd met dankbaarheid gedenken, hoe een van onze groote stedenbouwers bij de bespreking van een hem zeer dierbaar project er op gewezen werd, dat een van zijn ringbaanspoorlijnen midden door een toekomstig natuurmonument zou gaan. Hij liet zich van de waarde van dat natuur-

monument en om zijn planten en dieren dienen voor het geluk van het heele volk, voor de wereld veel meer waard zijn, dan zij ooit in de handen van „zakenmensen” waard zouden kunnen worden.

En hoe dikwijls wordt gezondigd uit onwetendheid. Ik zal het altijd met dankbaarheid gedenken, hoe een van onze groote stedenbouwers bij de bespreking van een hem zeer dierbaar project er op gewezen werd, dat een van zijn ringbaanspoorlijnen midden door een toekomstig natuur-

monument en om zijn planten en dieren dienen voor het geluk van het heele volk, voor de wereld veel meer waard zijn, dan zij ooit in de handen van „zakenmensen” waard zouden kunnen worden.

En hoe dikwijls wordt gezondigd uit onwetendheid. Ik zal het altijd met dankbaarheid gedenken, hoe een van onze groote stedenbouwers bij de bespreking van een hem zeer dierbaar project er op gewezen werd, dat een van zijn ringbaanspoorlijnen midden door een toekomstig natuur-

altijd voelt ieder gezond, normaal, rustig mensch zich aangetrokken door de natuur en vindt zijn vreugde aan pracht van bloemen en vlinders, aan zang en beweeg van vogels, aan statig geboomte en heldere beekjes in bonten tooi van bloemen en struikgewas langs de oevers, aan heideveld en golvend duin en aan onze groote rivieren met hun hanken en wielen, hun grienden en begroeide dijken. De vierde Resolutie van Cassel eischt terecht dat bij het ontwerpen van groote werken die landschappen worden ontzien en dat de werken zelve zoodanig worden uitgevoerd, dat zij niet vloeken met die landschappen. Den strijd om dit beginsel kennen wij ook reeds, denk maar wat er in Amsterdam te doen is geweest voor het behoud der Amsteloovers en over den aanleg van den Ring-spoorbaan en de overbrugging van Amstel en Schinkel.

Resolutie Vijf lijkt ons ook zeer gewichtig. Wat doet bij ons de Lagere School, wat doen de Middelbare en Hooge Scholen om de Nederlanders te brengen tot waardeering van hun land en hun landschap? Eigenlijk maar heel weinig en vooral is het bedenkelijk dat de Afdeling A. van het Gymnasium na de tweede klas in het geheel geen les meer krijgt in biologie. Ook Delft en Wageningen mochten hun aandacht wel eens schenken aan het Nederlandsche landschap als lustoord en onderzoeksgebied voor alle Nederlanders.

Resolutie Zes wenscht, dat de mooie landschappen niet onder den voet worden gelopen of liever gereden en dat men er zonder levensgevaar rustig kan genieten. Wij herinneren ons nog wel, dat Grauwbunderland gesloten was voor automobielen. Dat was wel wat overdreven want met één stap opzij van den grooten weg, was je toch dadelijk op menige plaats direct in onberispelijke plezierige verlatenheid. Er is in ons land wel eens gedroomd van een automobielweg van den Haag naar den Helder door het duin en langs den zeereep. 't Is te hopen, dat die droom nimmer worde verwezenlijkt en dat het duin nog lang in eere blijft als een gelegenheid, waar de mensch nog eens zijn beenen kan leeren gebruiken. Wij wenschen wel de gelegenheid voor vlug verkeer naar de natuurmonumenten, maar geen renbanen *er in*.

Alles met alles blijft Resolutie I het belangrijkste, ook voor ons en met Cassel wenschen wij, dat de Heeren in den Haag spoedig de gelegenheid mogen vinden, om ons te verblijden met een Wet op het Behoud van Natuurschoon en ter bescherming van de Nederlandsche Flora en Fauna.

JAC. P. THIJSS.

FUSARIUM HERBARUM (CORDA).

ONGEVEER begin Juni van het vorige jaar, ving ik toevallig van een voorbijsnelenden „modernen” hooiwagen eenig versch grashooi op. Dit bracht mij op het idee eens à la Van Leeuwenhoek paramaeciën te gaan kweken. Het oude recept werkte nog goed. Na $\pm$ zes dagen zwommen inderdaad de begeerde protozoën lustig rond onder het inmiddels op de oppervlakte van het water gevormde bacteriënvliesje. Laatstgenoemd vliesje nu vertoonde iets bijzonders. Het was namelijk niet, zooals het volgens het boekje moest zijn grijs van kleur, doch prikte in stede daarvan met een prachtig zachtrose teint. Nu was het mij opgevallen, dat tusschen de infusoriën talrijke lichaampjes rondredden, die den vorm hadden van halvemaantjes. Even warrelden vormen als *Closterium*, *Raphidium* door mijn hoofd, doch de aanwezigheid van het rose vliesje gaf mij een duidelijke aanwijzing, dat de protozoën gezelschap hadden gekregen van een of andere schimmel. Ik greep dus direct naar Lindau's Kryptogamenflora, Band II, 2, Die Mikroskopischen Pilze, Fungi Imperfecti. De verschillende hoofdafdeelingen werden in galop doorlopen. Ik kwam terecht op blz. 258, *Hyalophragmosporae*, geslacht *Fusarium*, want genoemde halvemaantjes (zie fig. 1), welke de conidiën (sporen apparaat) van de schimmel bleken te zijn, waren hyalin (doorzichtig als glas) zylindrisch, gebogen, sichelf, mit mehreren Scheidewänden, enz., enz., enz. Van nu af werd het terrein echter hobbelig. De indeeling van het geslacht *Fusarium* in Secties volgens Wollenweber steunt namelijk op den vorm van de basis der conidiën, zooals die aangegeven is op de naast den tekst staande figuurtjes op blz. 259 van de Kryptogamenflora. Die conidiënbases gelijken aan